

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/14/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121200874
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8121200874.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: D. N., L.: XX.XX.XXXX, J. C. XXX, XXX XX C. právne zastúpený: OZ Právna pomoc poškodeným, IČO: 50951947, so sídlom Janka Kráľa 200/12, 082 71 Lipany proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35792752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava-Staré mesto právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., IČO: 47233516, so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava návrh na zaplatenie finančného zadosťučinenia takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2 000 €, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu 1. inštancie o výške týchto trov.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobou došlou súdu dňa 28.01.2021 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplatenia finančného zadosťučinenia vo výške 6 672,39 €.

1.1. Žalobca v žalobe uviedol, že konaním žalovaného a jeho právneho zástupcu mu vznikli problémy ako napr. zablokovanie účtu, neplatenie pohľadávok z dôvodu zadržania finančných prostriedkov a podobne. Neplatný rozsudok rozhodcovského súdu mal za následok, že žalobca vyhľadal svojho zástupcu a boli mu vysvetlené všetky podrobnosti jeho úverových zmluvu a čo všetko v predmetných zmluvách je v jeho neprospech. O neplatnosti rozhodcovskej zmluvy bolo rozhodnuté Okresným súdom Prešov v konaní pod sp. zn. 82 Er/310/2016 a toto rozhodnutie bolo potvrdené Krajským súdom v Prešove v konaní sp. zn. 25CoE/45/2018. Žalovaný naďalej vymáhal neoprávnené nároky a uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 05.02.2020 sp. zn. 70Er/286/2016 bola zamietnutá žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7Csp/227/2017 a na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 12Co/112/2019 boli úverové zmluvy uzavreté medzi žalobcom a žalovaným vyhodnotené ako bezúročné a bez poplatkov a žalovanému bola daná povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie žalobcovi. Preukázaná škoda, ktorá bola žalobcovi spôsobená, ktorá mu reálne hrozila a o ktorej bolo aj právoplatne rozhodnuté v prospech žalobcu (nehovoriac o ťažkostiach, ktoré mal spôsobené zablokovaním účtu) je nasledujúca:

- 7Csp/227/2017 - bezdôvodné obohatenie vo výške 3 126,24 €,
- 82 Er/310/2016 - 1 714,06 €,
- 75 Er/226/2016 - 1 709,01 a 123,08 € spolu 6 672,39 €.

2. Žalovaný sa k žalobe prvýkrát vyjadril podaním zo dňa 17.03.2021 (č.l. 21-23), v ktorom uviedol, že popiera existenciu tvrdeného nároku, čo do základu, výšky ako aj tvrdenia, ktoré žalobca uvádza. Súčasne žalovaný namieta premlčanie žalobou uplatneného nároku. Tvrdenie, že žalobcovi v exekučných konaniach vznikla v žalobe uvedená ujma je subjektívnym a nedôvodným tvrdením žalobcu. K tvrdeniu o zablokovaní účtu žalovaný uvádza, že jednotlivé úkony v rámci exekučného konania nevykonáva žalovaný, ale súdny exekútor. Podľa žalovaného žiadna ujma žalobcovi nevznikla ani v súvislosti s uplatňovaním nároku na bezdôvodné obohatenie. Žalovaný teda má za to, že z podanej žaloby nevyplýva označenie práva spotrebiteľa, ktoré bolo porušené a rovnako zo žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia ako spôsobu zavŕšenia ochrany spotrebiteľa. Žalovaný rovnako namieta aj výšku požadovaného zadosťučinenia, pretože žalobca žiadnym spôsobom neodôvodnil ako dospel k požadovanej výške. Čo sa týka námietky premlčania poukazuje na to, že žiadne súdne konanie ako predpoklad pre uplatňovanie nároku na finančné zadosťučinenie nemuselo prebehnúť, pretože záver takého konania je vždy len predbežnou otázkou vo vzťahu k uplatňovaniu primeraného zadosťučinenia.

3. K žalobe sa opätovne vyjadril žalobca podaním doručeným súdu dňa 31.03.2021 (č.l. 37-39), v ktorom uviedol nasledujúce: Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Vo vzťahu k exekúciám uvádza, že návrh na vykonanie exekúcie podal žalovaný a nie súdny exekútor, preto má žalobca za to, že jeho nárok na primerané finančné zadosťučinenie je daný. Pokiaľ ide o výšku jeho určenia poukazuje na to, že v exekučnom konaní 82 Er/310/2016 na základe konečného vyúčtovania žalobcovi hrozila škoda vo výške 1 714,06 €. V exekučnom konaní k 70Er/226/2016 išlo o vymoženie istiny 1 709,01 € s príslušenstvom a teda takáto škoda žalobcovi hrozila. Pokiaľ ide o bezdôvodné obohatenie, bol úspešný vo výške 3 126,24 €.

4. Žalovaný sa ku konaniu opätovne vyjadril podaním zo dňa 25.05.2021 (č.l. 49-51), v ktorom uviedol že primerané finančné zadosťučinenie je možné uplatniť aj priamo bez ohľadu na to, či posudzovanie porušenia práva alebo povinnosti je predmetom samostatného výroku alebo len predbežnou otázkou v konaní, kedy sa priamo uplatňuje samotné finančné zadosťučinenie. Žalovaný poukazuje na to, že v exekučných konaniach 82Er/310/2016 a 70Er/226/2016 postup žalovaného potvrdzuje, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie si je možné uplatniť bez ohľadu na to, či jeho uplatneniu predchádzalo podanie osobitnej žaloby spotrebiteľa a rozhodnutie o nej, v ktorom by sa konštatovalo porušenie práva spotrebiteľa. Pokiaľ ide o konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia sp. zn. 7Csp/227/2017 aj tu žalovaný zastáva názor, že priamo so žalobou o vydanie bezdôvodného obohatenia mohla byť podaná aj žaloba o primerané finančné zadosťučinenie a pokiaľ tak nebolo urobené je nárok uplatnený žalobou premlčaný. Žalovaný ďalej zvyrazňuje, že zadosťučinenie nemá povahu náhrady škody, pretože škodové nároky sú upravené v právnom poriadku SR samostatne.

5. Na pojednávaní konanom dňa 17.06.2021 súd vykonal dokazovanie obsahom pripojených spisov a zistil nasledujúce:

Pokiaľ ide o konanie pod sp. zn. 7Csp/227/2017, žalobou došlou súdu dňa 04.08.2017 si žalobca uplatňoval voči žalovanému vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť na základe toho, že z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru zaplatil na poskytnuté úveru sumu prevyšujúcej poskytnuté istiny. Okresný súd Prešov rozsudok č.k. 7Csp/227/2017-264 zo dňa 22.05.2019 rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 3 126,24 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Predmetný rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 12Co/112/2019-321 zo dňa 20.02.2020. Rozsudok tak nadobudol právoplatnosť dňa 26.03.2020.

Pokiaľ ide o exekučné konanie vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 82Er/310/2016 toto sa viedlo na podklade návrhu žalovaného došlého súdu prostredníctvom súdneho exekútora dňa 18.08.2016 a predmetom vymáhania bola pohľadávka 469,76 € s príslušenstvom. Táto pohľadávka vyplývala z Rozhodcovského rozsudku sp. zn. 664/06/15 vydaného Slovenským arbitrážnym súdom zriadeným Asociáciou slovenských arbitrážnych súdov. Poverenie na výkon exekúcie bolo vydané dňa 22.09.2016 a voči tomuto povereniu boli podané námietky zo strany povinného. O týchto námietkach rozhodol Okresný súd Prešov uznesením zo dňa 02.10.2017 tak, že exekúciu vyhlásil za neprípustnú a túto zastavil. Urobil tak z dôvodu, že dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a preto rozsudok na jej podklade vydaný je nulitým právnym aktom. Uznesenie

Okresného súdu Prešov bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 25CoE/45/2018 a 25CoE/46/2018-136 zo dňa 27.06.2019, kde krajský súd potvrdil argumentáciu okresného súdu o tom, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy.

Pokiaľ ide o exekučné konanie vedené pod sp. zn. 70Er/286/2016, to sa tiež viedlo na podklade návrhu žalovaného urobeného prostredníctvom súdneho exekútora a došlo Okresnému súdu Prešov dňa 18.08.2016. Predmetom vymáhania bola pohľadávka vo výške 1 709,01 € spolu s príslušenstvom a zmluvnou pokutou. O žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bolo rozhodnuté Okresným súdom Prešov uznesením č.k. 70Er/286/2016-19 zo dňa 05.02.2020 tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola zamietnutá. Stalo sa tak z dôvodu, že rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom bola vyhodnotená za neprijateľnú zmluvnú podmienku a na jej podklade vydaný rozhodcovský rozsudok je teda nulitným právnym aktom. Voči tomuto uzneseniu bolo podané odvolanie zo strany oprávneného Profi Credit Slovakia, o ktorom bolo rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoE/72/2020-44 zo dňa 25.11.2020, ktorým krajský súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu s odôvodnením, že pre vykonanie exekúcie chýbal základný predpoklad a to právoplatný a vykonateľný exekučný titul. Rozhodcovský rozsudok vo veci vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodnúť. Vydaný rozsudok nie je platný, nemá právne účinky a takýto rozsudok nemôže byť považovaný za rozhodnutie, ktoré je spôsobilé byť podkladom pre nariadenie exekúcie.

Vyššie zistený skutkový stav súd právne posudzoval nasledujúco.

6. Vyššie zistený skutkový stav súd právne posudzoval nasledujúco:

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom do 09.06.2013 - Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 10.6.2013 - Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

6.1. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé čo i len privodiť ujmu spotrebiteľovi.

6.2. V prejednávanom prípade možno konštatovať, že zo strany žalobcu došlo k iniciovaniu súdneho konania z dôvodu vrátenia mu sumy bezdôvodného obohatenia získaného žalovaným dodávateľom finančnej služby na jeho úkor a v tomto konaní bol plne úspešný. Rovnako bol úspešný na základe námietok aj v exekučných konaniach vedených na podklade rozhodcovských rozsudkoch.

6.3. Pri výklade § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. treba akcentovať, že súčasné znenie § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. a zakladá nárok na finančné zadosťučinenie už pri úspešnom uplatnení porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi bez toho, žeby sa vyžadovala, čo len potenciálna ujma. Ani analogicky nemožno aplikovať § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka (Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.), keďže zákon č. 250/2007 Z.z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva je potrebná určitá intenzita. Týmto je daná aj odpoveď na obvyklú argumentáciu žalovaných dodávateľov, ktorej podstata spočíva v tvrdení, že právo na primerané finančné zadosťučinenie dané až „vtedy, keď porušenie práva nie je možné napraviť inak“. Podľa názoru súdu dotknuté zákonné ustanovenie žiadnu takúto podmienku nestanovuje a naopak dovŕšuje sa ním ochrana spotrebiteľa v dodávateľom spôsobenom závadnom spotrebiteľskom vzťahu. Primerané zadosťučinenie podľa § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. nemá napriek svojmu názvu nič spoločné s obdobným inštitútom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, preto nie je potrebné skúmať, či a ako bolo zasiahnuté do osobnostnej sféry spotrebiteľa.

6.4. Súd má za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba pri určovaní jeho výšky vychádzať z toho, že toto má plniť funkciu satisfakčnú a primerane aj funkciu preventívno - sankčnú (pričom však táto funkcia sama o sebe nespôsobuje zvýšenie sumy priznávaného

primeraného finančného zadosťučinenia) tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať predovšetkým ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Samozrejme rovnako nesmie byť dôvodom neprimeraného zisku spotrebiteľa.

6.5. Pokiaľ ide o znenie relevantného § 3 ods.5 ZOS - „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi“ má súd za to, že nie je viazaný doslovným znením zákona a výklad podaný žalovaným nie je správny. Doslovné znenie síce jazykovým výkladom zvädza k tomu, že porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi sa musí udiať kumulatívne z dôvodu použitia zlučovacej spojky „a“ ale iba jazykový výklad však k správneému výkladu právnej normy nestačí. Ústavný súd ČR a NSS ČR v jazykovému výkladu právnej normy uviedli - Naprosto neudržiteľným momentem používání práva je jeho aplikace, vycházející pouze z jeho jazykového výkladu. Jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně, nebo v důsledku nevzdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity (Pl. ÚS 33/97). Soud [...] není absolutně vázán doslovným zněním zákonného ustanovení, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit v případě, kdy to vyžaduje ze závažných důvodů účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jenž mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku. Je nutno se přitom vyvarovat libovůle; rozhodnutí soudu se musí zakládat na racionální argumentaci (Pl. ÚS 21/96). Doslovný (gramatický) výklad není jedinou metodou interpretace právní normy; není ani metodou nejspolehlivější ((1133/2007 Sb. NSS). Otrocké následování doslovného znění zákona [...] nemá v moderním právním státě opodstatnění (1940/2009 Sb. NSS). Za podstatný súd považuje výklad teleologický. Podľa učebnice Teorie práva autorů J. Boguszak, J. Čapek, A. Gerloch - usiluje soud při teleologickém výkladu o postižení smyslu, resp. cíle právní normy v souvislosti s nejvšeobecnějšími podmínkami ... v nichž se má norma realizovat. Jde tedy o hledání účelu zákonného ustanovení, a to v kontextu společenských podmínek v okamžiku provádění interpretace. Procesný súd má teda za to, že cieľom zákonodarcu nebolo obmedziť počet prípadov, pri ktorých sa spotrebiteľ môže domáhať primeraného finančného zadosťučinenia, práve naopak a preto je v citovanej právnej norme spojku „a“ potrebné vykladať vo význame „alebo“.

7. Podľa NS SR sp. zn. 6Cdo127/2017: Aplikujúc režim zákona č. 250/2007 Z. z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným

kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

8. Súd musel riešiť otázku, či dôvodom na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je okrem úspechu v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia aj zastavenie exekúcie, resp. zamietnutie poverenia na jej vykonanie.

8.1. Podľa § 44 Exekučného poriadku (v znení účinnom do 31.03.2017)

(2) Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

(3) Súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

Podľa § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (v znení účinnom ku dňu uzavretia rozhodcovskej zmluvy)

(1) Súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,

b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

(2) Súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

(3) Proti rozhodnutiu súdu podľa odsekov 1 a 2 je prípustný opravný prostriedok.

8.2. Ak teda Exekučný poriadok resp. zákon o rozhodcovskom konaní umožnil súdu v exekučnom konaní nahrádzať činnosť inak vykonávanú v rámci tzv. nachádzacieho konania, je potrebné prijať záver, že zastavenie exekúcie alebo zamietnutie vydania poverenia pre neprijateľnú zmluvnú podmienku - rozhodcovskú zmluvu je postavené na roveň, takémuto rozhodnutiu v nachádzacom konaní a spotrebiteľ tak má nárok na primerané finančné zadosťučinenie.

9. Žalovaný vo vzťahu k žalobcovi porušil minimálne nasledujúce zákonné povinnosti:

Podľa § 4 ods.2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - Predávajúci nesmie

a) ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu (žalovaný inkasoval úroky, na ktoré nemal právny nárok),

Podľa § 53 ods.1 OZ - Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

10. Pri neexistencii kritérií pre určovanie výšky finančného zadostučinenia, tak súd má za to, že pre výšku finančného zadostučinenia môže byť podstatnou aj suma, o ktorú sa dodávateľ chcel na úkor spotrebiteľa obohatiť. KS v Prešove už judikoval, že primerané finančné zadostučinenie by malo predstavovať aspoň 50% zo sumy dodávateľom pôvodne neoprávnene získanej. Senát 9 Csp OS Prešov zároveň ustálene (s potvrdením KS v Prešove) priznáva za neprijateľnú zmluvnú podmienku pri neexistencii osobitných dôvodov v smere jej zvýšenia alebo zníženia (ktoré v danej veci nevidí) sumu 150 €. V prejednávanej veci tak súd má za primerané finančné zadostučinenie vo výške 2000 € (1700 € za konanie o bezdôvodnom obohatení a 2 x 150 € za exekučné konania).

Námietka premlčania zo strany žalovaného.

11. Podľa procesného súdu z ustanovenia § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. požiadavka právoplatného deklarovania práv spotrebiteľa ako podmienka uplatnenia nároku na finančné zadostučinenie neplynie. 11.1. Súd ako na čiastočne možnú paralelu poukazuje na vzťah rozhodovania o neplatnosti skončenia pracovného pomeru a náhrady mzdy. Uvedený vzťah bol rozobratý napr. v rozhodnutí NS SR sp. zn. 1Cdo/116/2008 - „Zamestnanec, ktorý sa domáha na súde určenia, že rozviazanie pracovného pomeru je neplatné, môže v žalobe zároveň (súčasne) uplatniť aj nárok na náhradu mzdy z neplatného rozviazania pracovného pomeru (porovnaj napr. R 36/1979). Prisúdenie tohto nároku však nie je možné skôr, než súd rozhodol o neplatnosti rozviazania pracovného pomeru (uvedené rozhodnutie o neplatnosti rozviazania pracovného pomeru predstavuje nevyhnutnú podmienku, bez splnenia ktorej nie je možné rozhodnúť o nároku na náhradu mzdy). Súd v takom prípade spravidla rozhodne v rozsudku nielen o určení neplatnosti rozviazania pracovného pomeru, ale aj o uplatnenej náhrade mzdy (od výroku o neplatnosti rozviazania pracovného pomeru je výrok o náhrade mzdy závislý, porovnaj R 1/1975). Ak je to účelné, môže súd najskôr rozhodnúť o neplatnosti rozviazania pracovného pomeru a následne (po právoplatnosti takéhoto rozhodnutia) rozhodnúť o nároku na náhradu mzdy (porovnaj § 152 ods. 2 druhá veta O.s.p.). Nárok na náhradu mzdy z neplatného rozviazania pracovného pomeru môže však zamestnanec uplatniť nielen súčasne so žalobou o neplatnosť rozviazania pracovného pomeru, ale aj neskôr - s rizikom prípadného úspešného namietania premlčania takéhoto nároku žalovaným (porovnaj dôvody v R 8/2003). Pre tento hroziaci nepriaznivý dôsledok pre žalobcu (porovnaj § 262 ods. 1 prvá veta Zák. práce) sa neodporúča neuvážene dlho vyčkávať s uplatnením tohto peňažného nároku na súde, napr. až dovtedy, kým bude právoplatne rozhodnuté o žalobe o určení neplatnosti rozviazania pracovného pomeru. Možnosť uplatnenia tohto nároku nijako teda neobmedzuje skutočnosť, že v tom čase ešte o žalobe o určení neplatnosti rozviazania pracovného pomeru nie je rozhodnuté.“

11.2. Súd nevidí racionálny dôvod, prečo by spotrebiteľ mal najprv podstúpiť často niekoľkoročné súdne konanie o určení porušenia jeho práv a až následne po jeho právoplatnom úspešnom skončení podávať ďalšiu žalobu o primerané finančné zadostučinenie (ďalej len PFZ). Rozsudok o porušení práv spotrebiteľa je síce podmienkou pre rozhodovanie o PFZ, ale súd o ňom môže rozhodnúť spolu s rozhodnutím o tomto porušení. V prípade podaného odvolania by tak odvolací súd v prípade, ak by zrušoval výrok o porušení práv spotrebiteľa (alebo by ho zmenil na zamietnutie žaloby), vždy ako závislý výrok zrušil aj výrok o PFZ (alebo by ho zmenil tiež na zamietnutie žaloby).

11.3. Napr. KS v Žiline vo veciach sp. zn. 11Co/159/2015, 7 Co/477/2014, 7Co/127/2013, 21Co/20/2013, KS v Banskej Bystrici vo veci sp. zn. 13Co/31/2013, 41Cob/19/2012, 13Co/253/2016, KS v Prešove vo veci sp. zn. 14Co/110/2013 nemal problém s tým, že okresné sudy ako sudy prvostupňové rozhodli o PFZ spolu s rozhodnutím vo veci porušenia práv spotrebiteľa.

11.4. Rovnako aj doc. JUDr. Kristián Csach vo svojej monografii Štandardné zmluvy na str. 240 zastáva názor, že vyššie uvedené nároky môžu byť uplatňované jednou žalobou.

Podľa NS SR sp. zn. 9Cdo/15/2020 - Nad rámec dovolací súd uvádza, že táto samostatná časť (hľadisko uplatnené v žalobe) priznaného nároku, vo výške 200,- € titulom finančného zadostučinenia, by nemohla podliehať dovolaciemu prieskumu aj pre obsah ustanovenia § 422 ods. 1 CSP (tzv. majetkový cenzus), napriek tomu dovolací súd má za to, že právny záver odvolacieho súdu aj pri riešení tejto procesnej otázky je správny a v súlade aj s článkom 17 Základných princípov Civilného sporového konania (pozn. OS Prešov: išlo o žalobu, kde bolo rozhodnuté o vydaní BO ako aj o zaplatení primeraného finančného zadostučinenia a odvolací súd KS v Banskej Bystrici uviedol - Pokiaľ žalovaný namietal v odvolaní

voči priznaniu finančného zadosťučinenia z dôvodu, že išlo o predčasné rozhodnutie, majú za to, že najprv musí byť v jednom súdnom konaní spotrebiteľ úspešný, až následne ako úspešný môže uplatniť právo finančného zadosťučinenia, túto námietku nepovažoval odvolací súd za správnu, nakoľko zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by malo ísť až o následné konanie. Naopak, pokiaľ žalobca tvrdí, že došlo k porušeniu spotrebiteľského práva, a preto si uplatňuje finančné zadosťučinenie, v prípade úspechu mu toto bude priznané (za preukázania všetkých rozhodujúcich podmienok) a v prípade nepreukázania tvrdeného porušenia, teda neúspechu spotrebiteľa, i musí byť zákonite aj tento nárok zamietnutý.).

11.5. Pre záver zaujatý procesným súdom je podstatný ešte jeden argument. Podľa § 298 ods.2 C.s.p. - Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 298 ods.2 C.s.p. je ustanovením prijatým po účinnosti § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. Súd je teda presvedčený, že toto ustanovenie treba použiť ako výkladové pravidlo vo vzťahu k skôr prijatému ustanoveniu § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. tak, že deklarácia porušenia práva spotrebiteľa alebo povinnosti dodávateľa v spotrebiteľskom vzťahu síce pre úspešné uplatnenie PFZ vykonaná byť musí, avšak nie právoplatne.

11.6. Podstatné pre správne určenie začiatku premlčacej lehoty je určenie tzv. actio nata, teda kedy bolo možné 1 x podať žalobu, tak aby uplatnený nárok mohol byť ohrozený premlčaním. Javilo by sa, že sa tak stalo už v deň podania žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia alebo v deň podania vo forme obrany v exekučnom konaní. Rovnako aj náhrada mzdy v ilustrovanom pracovno-právnom prípade plynie od splatnosti mzdy a nie až od určenia neplatnosti pracovného pomeru. Takýto zjednodušený záver by však poprel podstatu spotrebiteľskej ochrany a ex offo vytvorenej súdnej kontroly zmluvných podmienok s odôvodnením, že spotrebiteľ nie je schopný neprijateľnosť zmluvných podmienok často odhaliť a nevedomosť o neprijateľnej zmluvnej podmienke mu nemôže byť na ujmu. Súd má teda za to, že žalobu o zaplatenie PFZ možno podať spolu so žalobou o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky alebo priznania iného nároku spotrebiteľovi a v takomto prípade sa eliminuje riziko možného premlčania, ktoré začína až právoplatnosťou rozhodnutia o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky alebo o priznaní iného nároku. Ak by spotrebiteľ žaloval osobitne, tak premlčacia lehota PFZ začína plynúť právoplatnosťou rozhodnutia o úspešnom uplatnení práva spotrebiteľa a premlčí sa uplynutím 3 rokov.

12. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

12.1. Žalobca v konaní plne úspešný (výška plnenia závisela od úvahy súdu, preto plný úspech je daný úspechom v základe nároku) má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.